

Letna plača 2 gold.
Družbeniki dobivajo list
brezplačno.

„Delaj, nabiraj, pomnožuj.“

Učitelj
in nepremožni kmetovalci
plačajo le po 1 glđ.

SLOVENSKA ČEBELA.

Družbeni list za prijatelje čebelarstva
po Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem.

Obseg: Bakterije — roditelji gnile zalege. — O koristi čebelarstva sploh in posebno s premakljivim delovanjem. — Naprave se čebelnega pika zabriniti. — Razna družbena naznanila.

Bakterije — roditelji gnile zalege.

B. R. V stvarjenji se vidijo in najdejo prečudne stvari in živali. Od morskega soma, ki več stotin — celó tisuč stotov tehta, do malih, prostemu očesu nevidljivih živalic, katerih najdeš na milijone v kozarcu vode, koliko neštevilnih plemen raznih živečih stvari! Vse te stvari so kot udje na verigi druga drugi potrebne; za človeka pa je mnogo teh stvari koristnih in potrebnih, pa nasproti tudi mnogo nepotrebnih in celó škodljivih. Vse to opazovati je lepa in prijetna, ter človeštvu toliko koristna naloga naravoslovcev. Dandanašnji časi, kakor so nam napravili veliko hudega v нравnem pomenu, so rodili tudi mnogo dobrega v vedah in blagostanji človeštva. Da, dandanašnji časi so prav posebno časi iznajdb ne le tvarinskih reči n. pr. raznih strojev, ampak tudi v stvarjenju. Koliko zvezd premičnic na priliko je zdaj znanih, za ktere pred malo časom enako nič niso vedeli učeni in neučeni! Tako so znane tudi marsktere plemena živalic, za ktere pred malo časom tudi nobeden nič vedil ni. Nekaj takih novič iznajdenih, ali bolj prav spoznanih živalic so bakterije.

Bakterije sploh po razni svoji podobi podolgovate, ali okrogle; po kraju, kjer se nahajajo, in družih okoljšinah razno imenovane n. pr. monade, vebrioni, bacili, mikroceji i. t. d., so pač že dolgo časa znane živalice; pri gnjili zalegi pa so se še le poslednje čase opazovale. Toliko se mi je zdelo potrebno opomniti, preden dalje od tega govorim.

Kaj pa so bakterije?*) Bakterije zovejo ali imenujejo naravoslovci silno male in drobne živalice, katerih prosto človeško oko navadno še celó ne vidi ne. Koliko

*) Dragi bralec! Ne zameri, da naravoslovsko besedo bakterije (dosluženi vojaki naj dobro pogledajo, da ne bodo brali ter mislili na vojaške baterije) pustimo v zaznam pred neznanih živalic, ker slovenske ne vemo, kir je nimamo. Take besede učenih pisateljev sploh in zlasti opazovalnih naravoslovcev se mnogokrat ne dajo prevoditi iz enega jezika v drugega, zato jih večidel vsi jeziki za svoje sprejmejo in jih le po značaju svojega jezika pregibajo, ali jim kaj za nameček obešajo. Tako bomo tedaj tudi mi naravoslovski besedi: Bakterien slovenski plajšček ogrnili ter jo klicali bakterije.

majhne da so, naj ti malo pojasnuje tehtnica. Miligram je po novi tehtnici tisučeri del grama, ($17\frac{1}{2}$ gramov gré na 1 lot, ali 560 gramov na naš dosedanji funt) tedaj je miligram tako malo zernice, da se s prostim očesom komaj vidi in vendar gré na 1 miligram petnajst milijonov bakterijskih jajčic, tedaj toliko, da ima malokdo pravi zaumen od tega — znabiti bo malokdo naših priprostih čebelarjev s številkami toliko zapisati znal. Naj reč pojasnuje še drugi izgled. Novejše povikševalno orodje: steklo, leča, je jako dobro in popolno n. pr. Šröter-jeve povikševalne leče reč povikšajo tisučkrat, celó dvatisučpetstokrat. Človek bi se skozi tako povikševalno lečo videl velikan blizo deset tisuč čevljev visok, n. pr. kakor naš Triglav, in vendar se bakterije skozi ravno tako povikševalno lečo komaj tolike vidijo, da se razločno spozná, da so žive stvarice, da rastejo in se premikajo.

Začetek teh živalic se najde skoraj v vsaki vodi, zlasti v stoječi in v mnogo drugih tekočinah. Razširjajo se kakor plesnivne kosmatinice in snovi po zraku, dasiravno niso tako lahke (primeri 6. list l. 1874 str. 44). Rast in razvoj se skozi Šröter-jevo povikševalno lečo lahko opazuje ter se prepriča, da potem, kadar so svojo navadno velikost dosegle, rastejo le na obeh koncih, čez sredo pa upadajo bolj in bolj, dokler se prešipnejo ter v dva dela razpadajo, postanejo dve novi živalici. Bakterije so tako rekoč zadnji ud živečih stvari, unkraj prelaza se začnejo nežive stvari — rastlinstvo.

V kaki zadevi so tedaj bakterije z gnjilo zalego? Večidel naravoslovcev terdi, da bakterije so vzrok gnjile zalege. Da se bakterije v gnjili zalegi nahajajo, je neoveržljiva resnica, le v tem še niso vsi opazovalci edini, ali so bakterije vzrok ali le nasledek gnjile zalege. Mi smo za prvo mnenje, da namreč so bakterije začetik in vzrok gnjile zalege. Že leta 1867 je učeni profesor Vogel izrekel misel, da bakterije znajo še imenitne postati, kar se tiče gnjilobe in da taisto naj berž vzrokujejo. Ravno tako misel je izrekel profesor Cohn nekaj let pozneje in jo potrjuje tudi naravoslovec Šröter.

Po znanstvenih vedah je popolno dognano, da brez nazočnosti in razvoja bakterij pri organskih (živih) stvarih ni gnjilenja in gnjilobe. Še le kadar bakterije zdrav organizem (zdravo telo) napadajo in ga preprežejo, se gnjenje prične, ter napreduje kolikor bolj se bakterije razvijajo, ter teló v svoj živež razglodujejo in po prebavljanji svoje smrdljivo blato izločujejo.

Sklep po enačnosti in podobnosti (analogiji) nam ravno to kaže. Res da od bakterij in gnjilobe kot vzroka in včina (nasledka) nam ni še vse popolno jasno in znano; vendar podobnost in enakost med začetkom in napredkom vperhline in plesnjevine neživih stvari n. pr. pšenice, koruna, grozdja, in gnjijenjem (začetkom in nasledkom) čebelne zalege je tako velika in očitna, da nas sili sklepati: Bakterije so začetek in vzrok gnjile zalege.

To naše mnenje smo o svojem času naznanili g. Cohnu, profesorju rastlinoslovskega vstava v Vraclavi ter ga prosili, naj nam reč bolj pojasni. Naj tú sledi njegov blagovoljni odgovor:

„Gnjila čebelna zalega me zanimiva že dolgo časa; ker razun spanja židnih červičev je to edini primerljaj, v katerem se vdeležujejo bakterije nalezljive žuželkine bolezní. Da so bakterije pri živali in človeku napovedovalci nesreč in nezgod, je že zdavnej znano.

V dotični preiskavi me je blagovoljno podpiral župnik Šönfeld; moj pristav dr. Eidam je preiskavo nadaljeval, ter se nalašč potrudil v župnikov čebelnjak, da je toliko ložej reč na mestu opazoval. Dr. Preus-ov učeni stavek, da je gnjila zalega nasledek navadnih plesnivnih gobec in snov, se ne potrjuje; ker dejanja in prigodki, na ktere on svoje podkladbe in mnenja naslanja, so le dozdevni in napačni.

Nasproti pa je gotovo, da vsako gnjilo zalego spremlja razvoj neštevilnih živalskih telesic (bakterij) okroglih in podolgovatih, premičnih in nepremičnih. Dr. Eidam je preiskoval dalje celice, ktere so naj prve začetke bolezni kazale in najdel je bakterije tudi tú, se vé da v manjšem ali večem številu, v kakoršni dobi je bila boleznin; v zdravi zalegi pa ni bilo najti tudi ne ene takih živalic.

Tedaj smemo skoraj verjetno trditi, da gnjila zalega je za čebele strupena boleznin, ktere začetek in vzrok so bakterije. Vse tako kaže, da se boleznin v prebavilih začne, ker navadno je bilo čevo polno bakterijin — razdejano; vendar gotovo ne morem trditi, ker reč še ni dognana.

Tudi ni vrjetno, da bi živalska telesca gnjile zalege bile bakterije navadne gnjilobe; saj unanja podoba je drugačna. Tudi gnjiloba okužene zalege ni podobna navadni gnjilobi družih reči. Dozdeva se mi, kakor da bi bil neki poseben kvas, kteri bolno zalego čisto posebno razdeva, n. pr. kakor strupeni črm pri več živalih.“

O koristi čebelarstva sploh in posebno s premakljivim delovanjem.

(Rih. Mayr, ud štajarskega društva.)

Čeravno vemo, da so čebelarji od nekđaj čebelarstvo za koristno delo imeli, je vendar vredno pretehtovati prašanje: Je li čebelarstvo tudi dandanašnji koristno delo? Okoljšine namreč so se jako spremenile; nekđaj neznanega sladkorja imamo zdaj v vsi obilnosti in sicer ptujega in domačega iz sladkorne pese. Voska nekđaj ni nobeden družega poznal, kot čebelnega; dandanašnji se dovažva na tisuče stotov drevesnega ali zemeljskega voska (cera japonica) iz ptujih dežel. Se li tedaj čebelarstvo še splačuje? V dostojni odgovor naj mi bo dovoljeno vterditi naslednje stavke: Čebelarstvo nam je še vedno koristno:

1. zarad čebelnega pridelka;
2. zarad pomnoževanja čebel;
3. zarad oplodvanja rastlin in sadnega drevja;
4. zarad npravnega dobička.

Znana pridelka čebelarstva sta: méd in vósek. Oboje se tudi dandanašnji vedno lahko spečá in sicer surovo in očiščeno, če ravno je res cena nekoliko nižja, kakor je bila nekđaj.

Le poglejmo, kaki letni dobiček nam navadno močen panj vrže. V ugodnji legi, kakoršnih imamo v našem cesarstvu veliko, kjer čebele dobivajo hrano na sadnem drevju, po travnikih in na ajdi, smemo na leto drugi k drugem računiti, da nam močen panj dá 15 funtov medú in pol funta voska. Méd se prodá lahko po

30 kr. funt*); tedaj vrže ves méd 4 gld. 50 kr., očiščen vósek 50 kr., tedaj vkup 5 gld. Dober panj se dobí spomladi lahko za 5 gld., tedaj nam vrže naložen kapital 100 % (sto odstotkov) obresti. Prašam: kateri kmetijski oddelek, ali katero obrtništvo nam donáša take obresti? Če je panj močen -- le od takih govorimo, slabi panji ne donášajo navadno nikakoršnega dobička -- tedaj, če je panj čebelnat, nisem prenapeto računil, znabiti brž premalo. Poznam v okoljici Gleisdorf-a hlapca, kteremu gospod dobrovoljno dopušča malo čebelarstvo imeti na njegovem vrtu. Imá navadno 15 do 20 panjev na leto in po lastni izjavi spravi vsako leto 50 do 70 gld. dobička, -- tedaj gotovo več kakor dobiva letne plače. Tú moram še dostaviti, da vsako leto kolikor toliko svojega čebelnega kapitala z žveplanjem pokonča; koliko večji dobiček bi tedaj lahko imel, ko bi čebelaril umno in pravilno s premakljivim satovjem.

Ni tak postranski zaslužek prav pošten in malega truda vreden? Kakó lahko bi ga še marsikteri -- če ne hlapci, saj samostojni gospodarji -- pridobili, ki znabiti zdaj pomanjkanje trpijo, da za potrebno sol nimajo! Dobiček je toliko večji in gotovši, ter obdelovanje čebelarstva tako malo stane. Gospodar lahko vse sam opravi v prostih urah; méd in vosek mu je čisti dobiček.

(Dalje prih.)

OPOMBA. Bodi nam dovoljeno k šte. 1 nekaj malega dostaviti: „Muha ne da kruha“, sliši lahko stokrat tožiti. Nekoliko ima rek resničnega, mnogokrat se pa tudi zlorabi, ter ž njim zakrija nevednost in lenoba, ali pa slaba letina. Kar poslednjo, namreč slabo letino tiče, odgovorjamo s samim vprašanjem: Kje pa ni slabe letine -- za kateri pridelek je vselej dobra? „Muha ne da kruha“, se ve da ne, daje pa medú in voska; denarci, ki se za to dvojce dobivajo, zaležejo ravno toliko, kakor bi jih kdo za maslo ali pšenico potegnil. Ali pustimo šalo. Res, s čebelarstvom malokdó obogati, tudi jaz nisem, al' brez dobička vendar ni. S tako malim kapitalom, kakor pri čebelarstvu se ne da nikjer kaj zdatnega opraviti, gotovo povsod še manj, kakor s čebelarstvom. Po nesreči zgubljen kapital se nikjer takó lahko ne pogreša, kakor pri čebelarstvu. Delo nikjer tako malo ne stane, kakor pri čebelarstvu. Ni treba zato dragih dninarjev najemati, ne celo leto hlapca in dekle imeti; gospodar lahko vse sam opravi v prostih urah in posel mú je še oddih in veselje. Slaba letina se nikjer tako lahko ne pozabi, kakor pri čebelarstvu; pa tudi zgubljen kapital se nikjer tako lahko in hitro ne nadomesti, kakor v dobri letini pri čebelarstvu.

Jaz pa k dobičku računim tudi to, kar si čebelar prihrani, kar bi brez čebelarstva skoraj gotovo pred ali potlej, več ali manj izdal. Zgoraj imenovani hlapec je o nedeljah in praznikih popoldne naj berž vasoval pri svojih čebelicah, jím kaj popravljal in se kratkočasil; njegovi tovarši pa kje drugje, ter po krčmah zapravljali in pijančevali. Vsega tega sicer naš dopisovalec ne pové; ali poznamo svet in čebelarje, ter izrečemo naravnost: Kar si čebelar domá ostajaje prihrani, je mnogokrat več vredno, kakor to, kar mu čebele nanesejo. Naj bi naši gospodarji in odrasčeni mladenči o nedeljih po dokončani službi božji pri svojih čebelnjakih postali, kaj

*) Pri nas po Kranjskem je srednja cena medú v jesen po 20 kr.; spomladi pitanca se vé da veliko večja, po 30 do 40 kr.

potrebnega popravili in tam se kaj pogovorili, bi to ne bilo prav nič zoper posvečevanje praznikov, pač pa — da od drugih napak in pregreh nič ne rečem — bi žep in denarna možnjica ne imela take hude sušice ali jetike, kakor jo dobi navadno o praznikih.

Konečno naj dostavim še en vzrok, zakaj čebelarstvo večkrat tako malo dobička donša. Zato namreč, ker se napačno čebelari. Kakor navadno slabi prešički domá za pleme ostajajo, boljši se pa prodajajo, ker se kake groše več za-nje vzame; tako se tudi čebelari. Jeseni se težki panji žvepljajo, spomladi prodajajo; jeseni se puščajo za pleme lahki panjiči, katerim se zaračuni zadnja unča medú, s katerim zamorejo še preživiti, spomladi se spravljajo tretji, celo četrti roji, ki niso dela in panja vredni, namesti da bi se umno in pravilno vedno za močne panje skrbelo. In ko pride jesen? Ni medú, ne voska. In ko pride spomlad? Je v čebeljaku polno merličev: pokopajo se pa s staro pesmico: „Muha ne da kruha“. Čebelarji, s takim ravnanjem bote v dobrih letinah le životarili ter medú pridobili komaj toliko, da vam spomladi ne bo treba pitanca kupovati; o slabih letinah, po neugodnih zimah pa ne bote v panjih imeli živega, kakor le satnega ali lesnega črva. Slabo tele in slab prešiček sta še nekaj vredna, če tudi ne veliko, zarad mesá; slab panj, pa brez medú in voska, je kostenjak brez mesá — le toliko vreden, kolikor so štiri panjeve deske vredne. Kmetiški Slovenci marsikje panj imenujejo trugo — menda zato, ker tolikrat shranujejo mrlice v njem!

Vredn.

Naprave, se čebelnega pika zabraniti.

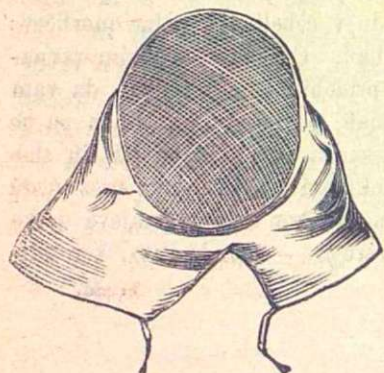
B. R. Od raznega čebelarskega orodja, katerega potrebujemo pri raznih opravilih v čebelnjaku, smo že govorili; ali za varvstvo svoje kože še nismo nič preskrbeli. Čebele namreč imajo tudi svoje orožje in so mnogokrat zelo pripravljene ga obračati v našo škodo. Malo, komaj vidljivo bodalce nam napravlja večkrat prav sitne otekline in bolečine. Bolečino bi človek že prenašal in je komaj vredna, da bi se možak za njo kaj zmenil (razun posebnih primerljajev); ali otekline! Da otekline kaj vse ne napravlja! Naj le poskuša učitelj z oteklim nosom naj važniši nauke učiti, ali naj žalostniše prigodbe dopovedovati, otroci ne bodo družega slišali ne videli, kakor učiteljev otekli nos in za ves trud bo žel le — smeh. Veliko boljše bi se ne godilo županu v srenjskem zboru z zatečenimi ustnicami; stavim, da bi tudi resnobni srenjski in mestni očetje tako pogosto kihali, da bi župan bil primoran svoj prestol zgodaj drugemu prepustiti. Še pridigarju ne vem kako bi se godilo; če bi se poslušalci tudi očitno ne smejali zavoljo svetega kraja, pa rute bi gotovo veliko trpele ter bi mogle neslane usta nenavadno velikokrat zakrivati. Da, celo ženin že dvakrat oklican je svojo nevesto popustil, ki jo je enkrat nenadoma oteklo srečal. Kdo še ni slišal pripovedovati, da je ta in uni zarad čebelnega pika zbolel, bluval, da, celó umrl?*) In bi se človek potem čebelnega pika ne bal? So pač hladnokrvni, kateri se vsemu temu posmehujejo, ali pa če tudi jim le toliko oteče, kakor bi jih komar picil. Vendar takih je malo in smo že rekli, naj bi samó taki

*) Po čebelnem piku že mogoče, da je marsikdo umerl; zarad čebelnega pika menda nobedin!

Vredn.

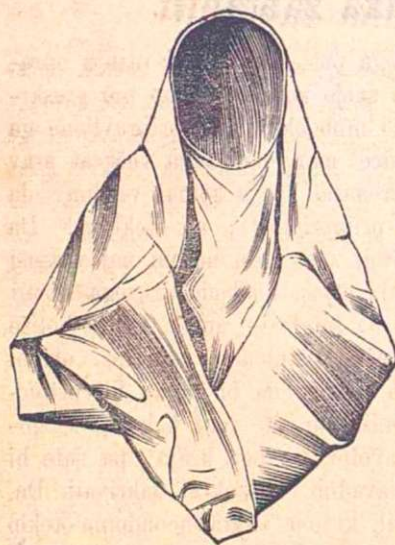
čebelarili, bi med in vosek komaj po imenu poznali. Resnica bo v sredi: ni se ravno čebelnega pika toliko bati, da bi človek blizo čebelnjaka si ne upal; mnogokrat je strah veči, kakor nevarnost. Če človek s čebelami lepó ravna: da jih ne pritiska, da ne ropota preveč po panju in čebeljaku, da ni pôten in preveč s preglasnim govorjenjem naravnost v čebele ne diha in če zraven mirno kadí, bo malokdaj ktera pičila. Tudi res se čebela človeka nekako navadijo in človek čebel, da pika ne porajta, ter po njem tudi veliko ne oteka. Mnogokrat zadostuje, če pičen strup iztisne, če moč, do krvi ali rano, če je prilično, nekoliko izsesá.

Kdor se pa vendar k čebelam ne upa, ali kadar so okolišine take, da ni varno k njim hoditi, pa vendar potrebno, naj se posluži ene ali druge zabranive naprave, ktere tú priobčimo s popisom in podobo.

1.

1. Naj bolj navadna je naobraznica; glej 1. Je pa naobraznica iz drata narejena podolgovato-okrogla pletenica. Vsa pletenica iz tankega drata se opera na močnejši drat ob robu, kteri tudi v to služi, da je naobraznica vedno v primerni daljavi od obraza, ker sicer bi tudi skozi obraznico čebele lahko pikale. Na obroč je tudi pripeto ali prišito nekoliko tkanine, ktera se čez glavo potegne in za vratom zaveže, da je tako vsa glava zavarvana.

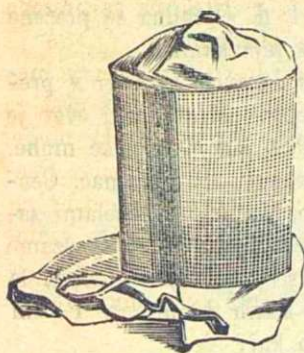
2.

2. Podoba 2., enaka naobraznica, kar pletenico tiče, ima pa namesto kratkega zavratnega kosa precej večo tkanino z rokavi in telesnikom prišito, ktero človek s trakom okoli pasa zategne, ter je tako še bolj in ves zavarvan, ker se čebele tudi pod vratom ne morejo nikamor zalesti.

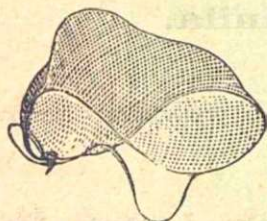
3. Kdor se preveč potí in bi mu bile naobraznice 1. in 2. prevroče, naj se posluži ameriškanske naglavnice (glej pod. 3). Je pa naglavnica, kakor tudi podoba kaže, okrogla, valju ali valjarju podobna, dratena pletenica, ktera se kar na glavo postavi. Visoka je kakih 10 do 12 palcev in široka kakih 9 palcev. Spodaj je prišito kakih 10 palcev široka tkanina, ktera se s trakom okolj vratu zaveže. Kdor je navajen kaditi in bi ravno hotel, zamore v pletenico ožjo in širjo votlino napraviti, skoz katero lahko smodko ali iz pipe kadí.

4. Bolj vajenim čebelarjem se priporoča polobraznica (gl. pod. 4). Imenuje se tudi čebelarske očale. Zavarjujejo le nos in oči — naj bolj ob-

čutljive dele obraza; ustnici varuje večidel dim smodke ali pipe. Za čebelarje, kteri se čebelnega pika preveč ne bojijo, je polobraznica prav pripravna, ker je bolj vkleмна, ter ne dela posebne vročine. Na obeh stranéh je prišit vlečljiv trak, tedaj ni treba družega, kakor polobraznico le natakniti. Ravno tako naglo je z glave vzeta.

3.

4.

Zraven teh bolj umetnih naprav je še razno drugih bolj priprostih in domačih. Tako se sem ter tje vidijo le trije polobročki, drateni ali tudi le lesen, čez katere se raztegne kaka tenčica ali pajčolan, ter oboje vkup priveže na podolgovato okrogel obroč — spet draten ali lesen — in vsa obraznica je gotova. Da pa taka obraznica ne daje gotovega varstva, se umé samó po sebi; ker tančica se sčasoma raztegne in vpade ter je čebelar prav lahko mogoče skazovati svojo ljubav neúspešemu čebelarju. Tudi se skozi vpaden pajčelon slabo vidi, zlasti kader se še malo upraši in umaže. Vroča se vé je bolj, nego vsaka dratena. V severni Nemčiji si še hitreje pomagajo, ker tako tenčico ali pajčolan kar čez klobukove krajevce potegnejo in za vratom zavežejo. Sem ter tje še celó nalašč take klobuke delajo za igračo.

Tudi za roke se rabijo razne rokovice iz bolj ali manj tankega usnja. V Solnemgradu pri občnem zboru čebelarjev smo videli v razstavi tudi rokovice iz kavčuka ali gumielastike (neka drevesna smola iz južnih krajev). Pika varjejo res popolno; ali silno okorne so, da čebelarju ni mogoče s čebelami rahlo ravnati.

Konečno odgovarjamo še na večkratno prašanje: Kaj je človeku ali čebelarju storiti, če ga pri vsi previdnosti vendar čebela piči? Naj pred nam pride na misel neki zdravnik, ki je bolnikom mnogokrat svetoval za zdravilo: Poterpežljivost. To zdravilo svetujemo tudi mi vsim od čebel pičenim; oteklina sicer ne zabranjuje, pomaga pa naj bolj gotovo.

Drugih pomočkov je mnogo — vsaki čebelar nekoliko gotovih vé; pomočka pa, kateri bi vsim in vselej pomagal, ni nobenega. Omenimo vendar nekatere (glej l. 1874 str. 81): Pred vsem je treba želo iz rane potegniti. Potem rano stiskati, če je moč, do krvi. Kjer se lahko zgodi, naj se strup izsesa. Da bi kaj škodoval, se ni treba bati — strup le v rani škoduje. Naj bolj pri rokah je vselej slina človekova in Helena Lieb („Bienenzeitung“ 1857) jo ima za naj boljši pomoček zoper čebelni pik. Drugi čislajo ravno takó méd, s katerim naj se rana pomaže. Laško olje, ali solna voda (tudi scavnica) nekateri čez vse obrahtajo. Namesto sol še le raztapljati, je hitreje sol streti, ter jo v rano vribati. Po gaz. méd. (časniku Milanskem 1873) pomaga posebno apnena voda, ktera bolečino tolaži in oteklino zabrani. Thurri-Mieg, neki Alzaški čebelar, svetuje po večletni skušnji rano s peteršiljevim sokom namazati. Dobí se lahko in naglo, če se steblica ali list s persti zmane. Tudi marsikje na rano pokladajo maž iz ila in kisa, če ni drugega pri rokah, tudi navadna perst in nož pomagata.

Če je oteklina že gotova, se prežene s toploto; topli suhi obkladki se devajo drug za drugim, dokler oteklina ne zgine.

V starih čebelarskih knjigah se bere še mnogo o prav čudnih pripomočkih, n. pr. da pomaga, če se trot ali čebela stare in na rano položi; če se čebula na rano deva, ali jagode kozjega parkljica (*Ionicera caprifol.*); če se vriba ruma, vin-

skega cveta (spirita), olja lilij, melisovca, salmijakovca i. t. d. Oteklina se prežene z mrzloto, s svinčeno vodo ali kastro; če ni drugače, tudi s pijavkami.

Čebelni strup — mravljijska kislina — je pa tudi zdravilo in sicer v prehlajenji, v protinu — trganji po udih in enakih primerljajih. Mravljijski cvet je znan ljudski kožodraživni pomoček, ki ima enake nasledke, kakor španske muhe. Pomenljivo je, kar se bere v Schmidt-Kleine „Bienenzeitung“ (iz Pharmac. Centralblatt 1847 Nr. 55), str. 608, da v severni Ameriki ozdravljajo s čebelami zapiranje vode (bolečo mokrico) ter bolezen v 5 minutah odpravljajo. V to se vzame kakih petdeset čebel, se starejo in čez tako čebelno kašo se vlije četert litra vrele vode (tri četerti maselca), se dobro pokrije ter pusti stati kakih 20 minut. Potem se precedi in precej spi; mrzlo ne pomaga nič. Ali toplo kaj?

Razna družbena naznanila.

Prazno pa lepo celo satovje

se želi kupiti. Kdor ga kaj ima, naj se s svojo ponudbo oglasi pri gosp. predsedniku v Smereku, kjer bo potem vse potrebno zvedil.

Nekaj za mizarje.

Prenovljena in popravljena hiša z obokano sobo, s kuhinjo, hlevom, svislimi za seno; potem mali zeljnik, njiva za štiri mernike posevka in oralo travnika, listje za nastel in paša po letu se ponuja v najem.

Najemnik — mizar dobiva celo leto delo po pogodbi, ter si lahko vsak dan zasluži po 1 gld. — 1 gld. 50 kr.

Najemniki naj se oglašajo pri g. predsedniku v Smereku, P. Pösendorf.

Ker je bilo lansko leto marskterim vstreženo, bomo tudi letos udom nekoliko semenov v poskušnjo in povzdigo čebelarstva razdelili. Kdor kaj želi, naj se nemudoma do 15. zadnji čas 20. marca oglasi v Smereku, P. Pösendorf, ter bo dobil brezplačno nekoliko semena po pošti. Zadosti je, da se le na malo poštno listnico (dobivajo se po 2 kr. na vsaki pošti) zapiše: Želim te le semena: števil. ktero želi n. pr. 5., 20., 36. i. t. d.

1. Semena za polje: 1. ozimna goršica (bivic), 2.—3. rudeča, nemška (lucerna) in turška detelja, 5. bob, 6. redkev, 7. črni kim (kimelj), 8. ajda, 9. grahorica, 10.—15. polutanka, rumena, Bokara, dišeča in bela detelja;

2. za vrte zeljenav: 16. janež, 17. mežilka (prežilka), 18. čober ali šatrajka, 19. boreč, 20. melisa, 21. koprec, 22. izop, 23. sivka, 24. majaron, 25. osat M. D., 26. žajbel, 27. gorčica bela, 28. sivka druga, 29. pasje zelišče, 30. rabarbar;

3. za obrtniške reči: 31. slezina črna, 32. podlessek, 33. pasji jezik, 34. gadja glava — gadjek, 35. divja goršica, 36.—37. razna smetlika, 38. sladke korenine, 39. solnčnica, 40. zobnik, 41. regrad, 42. divje prosó, 43. laški slez (meček), 44.—45. solzeno zelje, 46. črna meta, 47. divji mak, 48. trpotec, 49. kampanelica, 50. trobentice, 51. resedica, 52. razhudnik, 53. ogrizek (hud. griz), 54. vratič, 55. materna dušica, 56. lapuh, 57. lučnik;

4. za lišpo ali sprehajalne vrte: 58. lepobraznica (dvójne barve), 59. plavica, 60. beli in modri (plavi) modriš, 62.—63. klarkija razna, 64. divji kumin, 65. zmajnica (zmajeva glava), 66.—67. eutoka razna, 68. vrtni mak, 69. dišeča resedica, 70.—71. facelija razna, 72. velikonočnica, 73. odolin, 74. sirski govšec ali švilnica, 75. jurjevka ali kalužnica, 76. šebojka (zvonček, 77.—78. talin. senožeški in rumeni, 79. zlata rozga.

Drugi list pride čez 14 dni in tretji konec mesca marca. Brez zamere, da smo se s prvim listom zaradi raznih okoljščin tako dolgo zapoznili.

Odgovorni vrednik J. Jerič.

Izdavatelj „čebelarско društvo.“

Tiskala Klein in Kovač (Egerjeva tiskarna) v Ljubljani.